

fælde skulde holdes for lukkede Døre, nættop for at undgaa, den daglige Dryppen Gift i Offentlighedens Øre. Men i det Øjeblik Kommissionen er nedsat, maa Kommissionen selv som Domstol have Lov til at bestemme, hvorledes den skal bære sig ad, og derfor skal det, jeg her siger, heller ikke opfattes som noget Forsøg paa at kritisere, hvad der er gjort. Jeg mener, at Kommissionen og dens Formand har været berettiget til at handle, som de gjorde.

Nu kommer jeg til det Spørgsmaal, hvor man har saa Garantien for, at intet bliver stukket under Stolen. Med Hensyn til hele den retslige Undersøgelse har der ikke fra nogen Side været rejst nogen Tvivl om, at alt var blevet lagt aabent for Offentligheden, Kritikken sætter altsaa ind paa det Punkt, hvor Overgangen sker fra den bankmæssige til den retslige Undersøgelse; det er dér, vi føler os usikre. Jeg maa dertil sige, at jeg for mit Vedkommende finder, at der er en Garanti for det første i den Mand, der sidder som Formand for denne Kommission. Der er dernæst en Garanti deri, at Rigsadvokaten har haft Adgang til at se Sagens Materiale, og der var endelig ogsaa, mener jeg, en Garanti i de to Medlemmer af Kommissionen. Naar jeg ikke finder, at det tredje Medlem, Professor Birck, frembyder nogen særlig Garanti, er det begrundet i den Opræden, som Offentligheden — jeg tror med nogen Forbavelse — har set af dette ærede Medlem af Domstolen. Man kunde, naar man selv er professionel Dommer, maaske fristes til at pege paa, at der altsaa lejlighedsvis viser sig visse Fordele ved de professionelle Dommere, at der stilles visse Krav til Dommere, som vi altsaa har set et Eksempel paa, at i alt Fald ikke enhver, som udnævnes til Dommer, eo ipso opfylder. Professor Bircks Diskretion forekommer mig at minde om et Dørslag med store Huller.

Nu var den højtærede Justitsministers Standpunkt overfor denne Undersøgelse det, som jeg i og for sig finder rigtigt ud fra den Betragtning, jeg her har fremsat, at hvad der har foreligget for Kommissionen, men ikke er kommet til Udtryk i dens Beretning, og hvad der altsaa heller ikke er kommet ind i den retslige Undersøgelse, er Ting, hvorom Kommissionens Medlemmer under det Ansvar, de har, har skønnet, at det var uden Interesse for Offentligheden. Det finder jeg er et Standpunkt, som er fuldt forsvarligt, fordi det forekommer mig, at Offentlighedens Interesse i denne Sag ikke falder sammen med den stærke Higen og Søgen

efter at trænge ind i Næstens Forhold, som man ikke saa sjældent støder paa. Men lige saa rigtig som Justitsministerens principielle Betragtning her forekommer mig at være, lige saa urigtigt forekommer det mig at være, at Justitsministeren har gjort et Brud paa denne Betragtning ved ud af det Materiale som ikke er forelagt Offentligheden, at udtage et enkelt Brev og oplæse det. Det forekommer mig — og dér føler jeg mig sikker paa at have hele mit Parti bagved mig —, det forekommer os at være ganske urigtigt, men naar det ærede Medlem Hr. Rode benyttede dette til et Angreb paa hele vor Retspleje her i Landet og sagde: En saadan Retspleje har vi her i Landet, saaledes er den Retspleje, vi har her i Landet. (Rode: Jeg sagde: En saadan Retstilstand har vi her i Landet) . . . saa siger vi Retstilstand, jeg skal ikke skændes med det ærede Medlem om dette Ord. Retstilstanden har jo alligevel noget at gøre med Retsplejen, den afhænger i nogen Grad deraf; har man en meget slet Retspleje i et Land, kan det ikke undgaa, at Retstilstanden ogsaa bliver meget slet. Men jeg vil sige, at til et saadant almindeligt Angreb egner denne Episode sig ikke, dertil er Tilliden til hele vor Retspleje alt for grundfæstet. Det forekommer mig ogsaa, at den Mand, der eksploderede — undskyld dette Udtryk — paa denne Talerstol, er for velkendt som en stemningsbevæget Lyriker til, at der kan være den fornødne Kraft i Angrebet, navnlig naar Grundlaget for det ikke er stærkere, end det var her. Justitsministeren har imidlertid erkendt, at han her har begaaet en Fejl, og har beklaget det, og det forekommer mig, at hvis dette Brev kan tages som en gyldig Prøve paa de Oplysninger, der er forholdt Offentligheden, ja, saa kan Offentligheden saa sandt slaa sig til Ro, for noget mere ligegyldigt end dette Brev kan jeg vanskeligt tænke mig; det siger, som det er erkendt fra alle Sider, intet som helst, der ikke staaar i Forvejen i de to Breve, som først jeg — jeg tager her den kronologiske Orden — og derefter den højtærede Statsminister har citeret under Tillægsbevillingslovens Behandling.

Den højtærede Statsminister gjorde nogle Bemærkninger om Justitsministerens hele Administration. Derpaa skal jeg ikke komme nærmere ind, men kun sige, at naar Justitsministeren i sin Tid havde Held til at genoprette Ro og Orden her i Landet, som man plejer at sige det, er jo utvivlsomt en Del af Fortjenesten Justitsministerens, men det kan ikke skjules, at en meget væsentlig Del af Fortjenesten tilkommer